

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Finansministeren

14. februar 2011

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 43 af 5. januar 2011 (FIU § alm. del - § 7).

Spørgsmål:

Der ønskes en sammenlignelig oversigt over størrelsen af de strukturelle udfordringer Danmark står over for i henhold til vurderingerne fra EU (Sustainability Report 2009), hvor skønnet er -0,2 % af BNP, skønnet fra OECD (økonomisk halvårsrapport, november 2010), hvor skønnet er - 0,1 % i 2012, regeringens eget skøn (Økonomisk Redegørelse, december 2010), hvor skønnet er - 0,7 %, samt Det Økonomiske Råds skøn (Dansk Økonomi, Efterår 2010), hvor skønnet er - 2,0 % af BNP for årene 2013-2020. Såfremt der foreligger skøn fra Danmarks Nationalbank og IMF ønskes også disse skøn inddraget i oversigten. Det ønskes i den forbindelse beskrevet, hvilke forskelle der er i forudsætningerne for de forskellige skøn.

Svar:

Spørgsmålet forstås sådan, at der henvises til (jf. desuden tabel 1):

- 1) Holdbarhedsgabet ("sustainability gap") i EU-Kommissionens *Sustainability Report 2009*, som opgøres til -0,2 pct. af BNP.
- 2) Tal for den strukturelle offentlige saldo ("general government underlying balance") ifølge OECD's *Economic Outlook no. 88, november 2010*, som opgøres til -0,1 pct. af BNP i 2012.
- 3) Finansministeriets skøn for den strukturelle offentlige saldo, som ifølge *Danmarks Konvergensprogram 2009* er -0,7 pct. af BNP i 2012 og i *Økonomisk Redegørelse*, december 2010, er -0,8 pct. af BNP.
- 4) Skøn for ændringen i den strukturelle saldo fra 2013 til 2020, som ifølge DØR's *Dansk Økonomi, efterår 2010*, er -2 pct.-point af BNP.

Som det fremgår, er der i listen ovenfor tale om forskellige begreber og tidshorisonter for opgørelsen af de finanspolitiske udfordringer. Det bemærkes, at Nationalbanken ikke opgør tal for den strukturelle offentlige saldo, og at hverken Nationalbanken eller IMF opgør tal for holdbarhedsindikatoren.

Opgørelser af holdbarhedsindikatoren

EU-Kommissionens holdbarhedsgab under punkt 1 svarer konceptuelt til Finansministeriets holdbarhedsindikator, men med modsat fortegn (jf. anmærkning til tabel 1). Holdbarhedsgabet angiver den ændring i de offentlige finanser som andel af BNP, der er nødvendig for at sikre stabil offentlig nettogæld i pct. af BNP på sigt.

EUs opgørelse af holdbarhedsindikatoren er mere positiv end Finansministeriets og DØRs. Det afspejler blandt andet, at EUs skøn for den strukturelle saldo i udgangsåret ikke korrigerer for blandt andet midlertidige og ofte store udsving i indtægterne fra pensionsafkastskat, Nordsøindtægter mv. EU-kommissionen skønner et strukturelt primært overskud i 2009, der er 2 pct.-point højere end Finansministeriets skøn. Det fører med EUs metode alt andet lige til en tilsvarende højere vurdering af den finanspolitiske holdbarhed (dvs. med ca. 2 pct. af BNP).¹

DØR vurderer omvendt holdbarhedsudfordringen til at være ca. 1 pct. af BNP større end Finansministeriet, jf. tabel 1². Det afspejler navnlig, at DØR indregner skattestoppets nominalprincip til 2100. I Finansministeriets opgørelse er nominalprincippet indregnet til og med 2019. Hvis der i DØRs opgørelse indregnes skattestop til 2019, svarer holdbarhedsindikatoren ret præcist til Finansministeriets opgørelse.

Tabel 1

Opgørelser af den strukturelle saldo, 2012-20, og holdbarhedsindikatoren (HBI)

	Finansministeriet ¹	DØR	EU	OECD
Pct. af BNP				
Holdbarhedsindikator	-0,5	-1,4	0,2 ²	-
Strukturel saldo 2012	-0,9	-1,0	-3,0	-0,1
Strukturel saldo 2013	-0,2	-0,1	-	-
Strukturel saldo 2020	-1,4	-2,1	-	-

Anm.: ¹Januar 2011-grundlag, jf. Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 81, 2011. ²EU's holdbarhedsindikator er i Sustainability Report 2009 angivet til -0,2 pct. af BNP, jf. ovenfor, idet den angiver den ændring i de offentlige finanser som andel af BNP, der er nødvendig for at sikre stabil offentlig nettogæld i pct. af BNP på sigt. Finansministeriet definerer holdbarhedsindikatoren omvendt, så en negativ indikator betyder, at finanserne skal styrkes for at opnå stabil nettogæld. Fortegnet på EU's holdbarhedsindikator er derfor vendt om i tabellen. Tal for DØR's holdbarhedsindikator er fra Dansk Økonomi, forår 2010, mens tal for strukturel saldo 2012-20 er fra Dansk Økonomi, efterår 2010. Kilde: Dansk Økonomi, forår 2010 og Dansk Økonomi, efterår 2010 (DØR), European Economic Forecast, Autumn 2010 (EU-Kommissionen), Sustainability Report 2009 (EU-Kommissionen), Economic Outlook no. 88 (OECD) og egne beregninger.

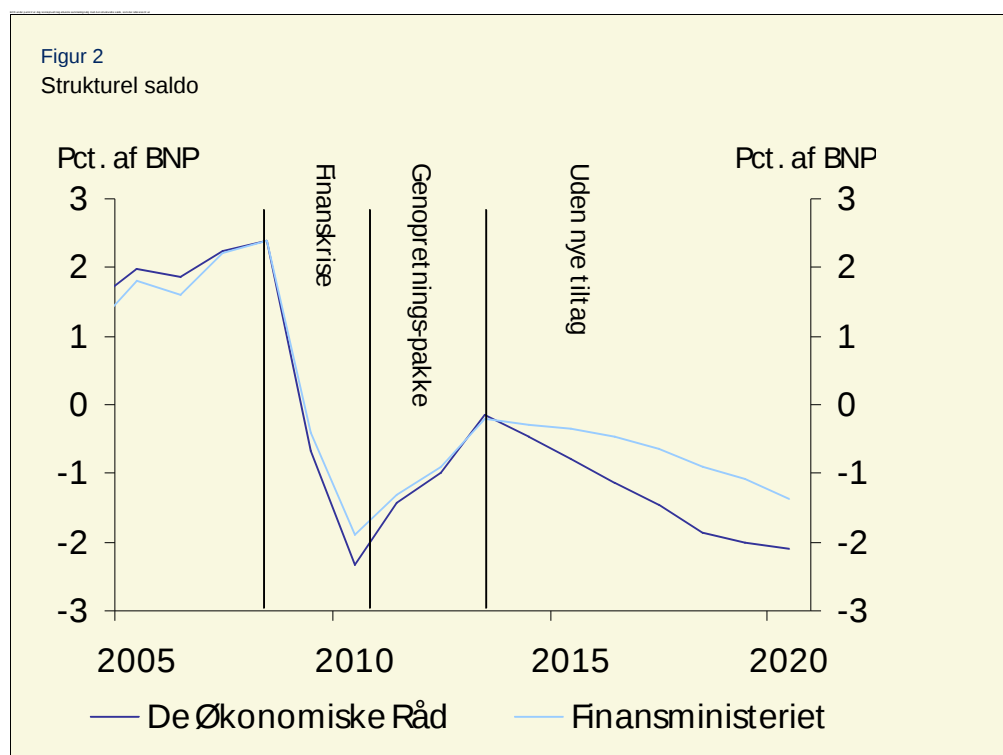
¹For en mere detaljeret gennemgang af forskelle i beregningsforudsætninger og beregningsmetoder bag henholdsvis EU-Kommissionens og Finansministeriets vurdering af den strukturelle saldo henvises der til Svar på Europaudvalgets spørgsmål nr. 4 af 12. april 2010.

² DØR's holdbarhedsindikator er fra Dansk Økonomi, forår 2010. Der er ikke offentliggjort en holdbarhedsindikator for forløbet i Dansk Økonomi, efterår 2010.

Opgørelser af den strukturelle saldo og udfordringen til 2020

De Økonomiske Råd og Finansministeriet har nogenlunde sammenfaldende skøn for den strukturelle offentlige saldo i 2012 og 2013, jf. tabel 1. De internationale institutioners skøn (EU og OECD) afviger noget herfra, i hver sin retning. Som nævnt tager disse institutioners metoder ikke højde for en række særlige danske forhold, og der fokuseres i det følgende på DØRs og FMs opgørelser.

Som nævnt skønner DØR i *Dansk Økonomi, efterår 2010*, at den strukturelle saldo forværres med ca. 2 pct. af BNP fra 2013 til 2020 i fravær af nye tiltag. Ifølge Finansministeriets skøn, der ligger til grund for forslaget til tilbagetrækningsreform i ”... Vi kan jo ikke låne os til velfærd!”, januar 2011, forværres den strukturelle saldo med ca. 1,2 pct. af BNP i samme periode. Finansministeriets vurdering af udfordringens størrelse fra 2013 til 2020 (uden nye tiltag) er således 0,8 pct. af BNP mindre end DØRs skøn, målt på den strukturelle saldo, jf. figur 1. Det afspejler hovedsageligt, at DØR forudsætter en større stigning i de offentlige rentebetalinger og det offentlige forbrugs andel af BNP end Finansministeriet, jf. tabel 2.

Kilde: De Økonomiske Råd, Danmarks Statistik og egne beregninger

Der er i de to skøn lagt omtrent samme vækst i det offentlige forbrug til grund, men beskæftigelsen og BNP stiger lidt hurtigere i Finansministeriets fremskrivning (godt 0,1 pct.-point hurtigere pr. år). Dermed udgør det offentlige forbrug en mindre andel af BNP i 2020 i Finansministeriets fremskrivning, og den højere beskæftigelse indebærer isoleret set en bedre strukturel saldo.

Tabel 2

Dekomponering af ændring i strukturel saldo fra 2013 til 2020: DØR og FMs skøn

	2013		2020		Ændring 2013-20		Forskel i ændring
	FM	DØR	FM	DØR	FM	DØR	
Pct. af BNP							
Strukturel saldo	-0,2	-0,1	-1,4	-2,1	-1,2	-2,0	-0,8
Heraf: Nettorenteindtægter	-0,8	-0,7	-0,8	-1,1	0,0	-0,3	-0,3
Heraf: Offentlig forbrugsudgift	27,7	27,5	27,8	28,1	0,1	0,6	0,5

Kilde: De Økonomiske Råd og egne beregninger.

Med venlig hilsen

Claus Hjort Frederiksen